

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

 Hussein Nabulsi

НАБУЛСІ ХУСЕЙН

УДК 338.222 : 338.242.4

**МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО
ПАРТНЕРСТВА У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ**

Спеціальність 08.00.03 – економіка та управління
національним господарством

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Кропивницький – 2018

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано в Центральноукраїнському національному технічному університеті Міністерства освіти і науки України (м. Кропивницький).

Науковий керівник –

кандидат економічних наук, доцент
Малаховський Юрій Віталійович,
Центральноукраїнський національний
технічний університет Міністерства освіти і
науки України, доцент кафедри економіки,
менеджменту та комерційної діяльності,
м. Кропивницький.

Офіційні опоненти:

доктор економічних наук, професор
Шапошников Костянтин Сергійович,
ПУ “Причорноморський науково-дослідний
інститут економіки та інновацій”, директор,
м. Одеса;

доктор економічних наук, доцент
Кучерова Ганна Юрївна,
Класичний приватний університет
Міністерства освіти і науки України,
професор кафедри економіки,
м. Запоріжжя.

Захист відбудеться “9” листопада 2018 р. о 13-00 годині на засіданні спеціалізованої вченої ради К 23.073.03 Центральноукраїнського національного технічного університету за адресою: 25006, м. Кропивницький, проспект Університетський, 8, зал засідань вченої ради.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Центральноукраїнського національного технічного університету за адресою: 25006, м. Кропивницький, проспект Університетський, 8.

Автореферат розіслано “8” жовтня 2018 р.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

О.А. Магопець

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Головною запорукою динамічного розвитку сучасної економіки виступає інноваційна мобільність людського капіталу, постійне відтворення здатності працівників до безупинного та тривалого професійного росту, розширення потенціалу втілення креативних знань у повсякденній практичній діяльності, генерування на цій основі високої особистісної та групової конкурентоспроможності. Реалізація сучасної моделі економічного зростання стає можливою за цілеспрямованого створення у соціальній сфері життєдіяльності суспільства реальних умов виходу за рамки задоволення первинних потреб, акцентуванні уваги на вторинних, соціально-групових, престижних, духовних, соціовітальних запитах, прагненні творчого самовиразу.

Соціально-економічні реалії сучасної України, які багато в чому формуються під впливом процесів інтегрування до європейської практики вільного міжкраїнного перетікання людських ресурсів, капіталів, товарів та послуг, сьогодні мають переважно негативні соціальні наслідки. Масоване переміщення за кордони країни найбільш активної та професійно підготовленої частини людських ресурсів, викликане цим звуження матеріальної бази формування людського капіталу нації, падіння рівня якості задоволення духовних, культурних, рекреативних запитів населення, вимагають якнайшвидшого подолання ставлення до соціальної сфери як похідної підсистеми індустріального суспільства, перетворення її у рушійний елемент економічного розвитку, який пов'язаний з безперервним інноваційним відтворенням суб'єктів соціального процесу.

Стає очевидним, що навіть підтримувати на незмінному рівні стандарти функціонування соціальної сфери неможливо виключно на основі фінансування за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів. Розширення переліку та генерування нових соціальних потреб, зростання якості їхнього задоволення передбачає використання проектів державного-приватного партнерства як ефективних моделей інтегративного об'єднання капіталів та організаційних ресурсів суб'єктів публічного сектору та публічної сфери суспільного сектору змішаної економіки на засадах самоорганізації та самоврядування із використанням інноваційних підходів.

Дослідженням сутності державно-приватного партнерства у соціальній сфері національної економіки присвячено публікації вітчизняних вчених М. Войнаренка, В. Геєця, Б. Данилишина, О. Длугопольського, Г. Кучерової, О. Левченка, Ю. Малаховського, О. Мартякової, К. Павлюк, В. Семиноженка, Л. Федулової, К. Шапошникова, П. Шилепницького та ін. Особливості формування партнерських відносин з метою реалізації соціальних проектів розглядають в своїх роботах зарубіжні вчені А. Акінтоє, Б. Вайс, М. Геддс, Дж. Делмон, Е. Єскомб, Ф. Оладеінде, Г. Петерс, П. Розенау, Є. Савас, Г. Ходж. Окремим аспектам проблеми присвячено публікації Р. Жовновач, О. Магопець, М. Семікіної, О. Ткачук, Н. Шалімової.

Віддаючи належне вагомим здобуткам у дослідженні актуальної наукової проблематики, слід визнати, що регулювання соціальної сфери є процесом складним та в методичному плані недостатньо розробленим. Стратегічне орієнтування на інноваційні стандарти реалізації проектів покладаються в основу

теоретико-методичного осмислення та обумовлюють необхідність вироблення ефективного механізму регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері. Цим зумовлено вибір теми, мети та завдань, структури та змісту дисертації.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано згідно плану наукових досліджень Центральноукраїнського національного технічного університету в межах науково-дослідних робіт: “Розвиток інноваційно-інтегрованих структур як чинник національної безпеки держави в умовах соціально-економічної нестабільності” (номер державної реєстрації 0117U001101, 2017 р.), де автором досліджено теоретичні засади використання механізму державно-приватного партнерства у соціальній сфері, особливості його використання за умов прискорення процесів горизонтально-мережевої стратифікації глобальної економіки; “Формування та розвиток інноваційних кластерів на регіональному рівні” (номер державної реєстрації 0117U001296, 2017 р.), у ході виконання якої автором розроблено методiku оцінювання результативності державно-приватного партнерства у соціальній сфері на національному, регіональному, локальному рівнях на основі застосування моделей міжгалузевго балансу; “Стратегічне програмування розвитку мезоекономічних систем в структурі національної економіки” (номер державної реєстрації 0117U001291), під час виконання якої було здійснено кількісне оцінювання внеску регіонального закладу вищої освіти у формування регіональної інноваційної екосистеми.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є поглиблення теоретико-методичних положень та розроблення науково-практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері на макро- та мезоекономічному рівнях економіки.

Для досягнення визначеної мети в дисертації поставлено і вирішено такі завдання:

- узагальнити теоретико-методичні засади щодо ідентифікації сутності поняття “державно-приватне партнерство у соціальній сфері економіки”;
- визначити особливості форм і моделей регулювання соціальної сфери економіки засобами державно-приватного партнерства;
- здійснити компаративний аналіз міжнародної практики, провести аналіз результативності регулювання соціальної сфери засобами державно-приватного партнерства на макро- та мезоекономічному рівнях;
- запропонувати стратегічні орієнтири підвищення ефективності регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері України;
- визначити шляхи модернізації механізму регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері економіки;
- розробити пропозиції щодо використання державно-приватного партнерства у процесі реалізації соціальних проектів регіональних інноваційних екосистем;
- удосконалити систему показників моніторингу державно-приватного партнерства в умовах розширення участі у ньому інституціональних стейкхолдерів.

Об'єктом дослідження є процес регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері національної економіки.

Предметом дослідження є теоретико-методичні положення та практичні аспекти застосування механізму регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері національного та регіонального рівнів економіки.

Методи дослідження. Теоретичною основою дослідження є діалектичні методи пізнання, методичні засади управління процесами надання громадських благ у соціальному секторі національної економіки та методи його регулювання засобами державно-приватного партнерства. У процесі дослідження використано методи: аналізу, синтезу і наукової абстракції – під час уточнення базових економічних понять наукового дослідження (пп. 1.1-1.2); узагальнення та класифікації – у ході вивчення особливостей регулювання органами державного управління процедур державно-приватного партнерства (п. 1.3); порівняльний і статистичний аналіз, кореляційно-регресійний аналіз, індексний метод і метод групування – з метою вивчення стану та тенденцій регулювання органами державного управління проектів змішаного партнерства (пп. 2.1-2.2); інтегрального оцінювання ефективності впливу форм та методів регулювання державно-приватного партнерства на розвиток мезорівня національної економіки (п. 2.3); системно-структурного аналізу – під час розробки напрямів удосконалення механізму державно-приватного партнерства (п. 3.1); абстрактного структурно-логічного аналізу особливостей державно-приватного партнерства у соціальній сфері для виявлення істотних ознак, з метою удосконалення яких здійснюється інноваційне оновлення його моделей (п. 3.2); графічного – під час розроблення пропозицій щодо моніторингу ефективності механізму регулювання державно-приватного партнерства (п. 3.3).

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти України, аналітична інформація центральних органів виконавчої влади, дані державних служб статистики, фундаментальні положення нової теорії інноваційного зростання, еволюційної та неінституціональної теорій, наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених з проблем розвитку та регулювання соціального сектору, результати власних досліджень та розрахунків автора.

Наукова новизна результатів дослідження. Наукові результати, одержані автором, полягають у поглибленні теоретико-методичних засад регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері інноваційної економіки.

Наукова новизна дисертаційної роботи полягає у досягненні таких суттєвих результатів:

удосконалено:

– теоретичні положення щодо визначення сутності поняття “державно-приватне партнерство у соціальній сфері економіки”, що на відміну від існуючих, розглядається у якості ефективної моделі проектного об'єднання фінансових та організаційних ресурсів стейкхолдерів, у ході яких забезпечується задоволення розширеного спектру соціальних потреб населення та підвищення якісного рівня їхнього задоволення шляхом зростання виробництва товарів та надання послуг соціального спрямування як матеріальної умови відтворення здатності кожного індивіда протягом тривалого часу виступати у якості креативного елемента

інноваційних систем, гнучкого врахування особливостей функціонування гуманітарно-сервісного сектору постіндустріальної економіки знань, у результаті чого досягається підвищення якості людських ресурсів та кваліфікації робочої сили, ефективний соціальний діалог у суспільстві, зменшення міграції, підвищення якості життя, зростання конкурентоспроможності бізнес-структур та обсягів відрахувань до бюджетів усіх рівнів;

– систематизацію національних моделей державно-приватного партнерства у гуманітарній сфері ліберального, патерналістського, егалітарного, соціально-ринкового типів національної соціальної політики за сукупністю ознак налаштованості на використання традиційних та генерування інноваційних моделей партнерства, що на відміну від поширених підходів, передбачають всебічне врахування ступеня участі держави у реалізації засад соціальної політики, рівня індустріального розвитку національної економіки, характеру зв'язку між соціальною та економічною політикою держави, співвідношення процесів інтегрування та фрагментування соціального захисту, рівня залучення стейкхолдерів, яка враховує всі можливі самоврядні комбінації варіантів забезпечення комерційних інтересів власників активів, джерел інвестицій, носіїв ризику;

– методичні положення щодо застосування результатів рейтингового інтегрального оцінювання результативності регулювання державно-приватного партнерства на мезоекономічному рівні, що, на відміну від діючих підходів, дозволяють на основі формування профілю кожного регіону у розрізі компонент соціальної інфраструктури (освіта, охорона здоров'я, культура, спорт і туризм, соціальне забезпечення, житлово-комунальне господарство, транспортна інфраструктура і зв'язок, торгівля, харчування і побутове обслуговування) диференційовано визначити як поточні потреби, спрямовані на вирішення нагальних потреб територій, так і стратегічні пріоритети їх розвитку, орієнтовані на підвищення якості життя населення регіонів та зростання конкурентоспроможності економіки у довгостроковій перспективі;

– механізм регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері, який на відміну від діючого, функціонує у контексті реалізації стратегічних пріоритетів докорінного оновлення сфери надання матеріальних та нематеріальних послуг, полягає у збагаченні спектру та підвищенні рівня якості задоволення соціовітальних потреб матеріальних носіїв людського капіталу шляхом нарощування особистісного потенціалу зростання рівня продуктивності, мобільності праці, цінності часу життєдіяльності на основі формування нормативно-правової бази регулювання субринків соціальних потреб засобами публічно-державного партнерства, інтенсивного розгортання технологічних платформ ідентифікації та структурування потреб стейкхолдерів регіональних інноваційних екосистем, диверсифікації та мобілізації джерела фінансових коштів, реалізації маркетингових механізмів і каналів постачання користувачам соціальних послуг найвищої якості;

дістали подальшого розвитку:

– аналітична оцінка сучасного стану та тенденцій регулювання державно-приватного партнерства у сегментах охорони здоров'я та освіти соціальної сфери

національної економіки України щодо визначення формату розподілу повноважень між стейкхолдерами у сфері виробництва товарів та надання послуг, які на даний момент здійснюються переважно державними підприємствами та установами, що, на відміну від існуючих підходів, дозволить максимально використовувати проекти державно-приватного партнерства для нарощування людського та соціального капіталу суспільства, поширювати практику публічно-приватного партнерства на сферу інноваційної медицини, освіти, креативні галузі соціальної сфери, сприяти органічному інтегруванню на регіональному рівні елементів механізмів соціального діалогу та партнерства, що має за кінцеву мету всебічне сприяння зростанню рівня кваліфікації робочої сили, якості життя, динамічного оновлення середовища існування;

– напрями модернізації традиційних та запровадження інноваційних форм державно-приватного партнерства, які дозволяють інтегрувати розрізнені елементи галузевих кластерів соціальної сфери до складу регіональних інноваційних екосистем, збагатити практику співконкурентної реалізації проектів партнерства, мінімізувати вплив латентних ризиків, забезпечити їхню локалізацію та ефективне хеджування у процесі розроблення деталізованих карт запобігання, послаблення та усунення;

– методичне забезпечення та організаційна реалізація процесу бенчмаркінгу макроекономічних агрегатів як матеріальної основи державно-приватного партнерства у соціальній сфері на рівні національної економіки; моніторингу показників оцінювання ефективності застосування моделей партнерства на регіональному рівні господарювання, який, на відміну від існуючих підходів, всебічно враховує вимоги до визначення показників поточного, а також дисконтованого суспільного, комерційного, бюджетного та позаекономічного ефектів співпраці на стадіях конкурсного розгляду можливих варіантів реалізації, практичного запровадження та аналізу завершених проектів.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання запропонованих методичних положень та практичних рекомендації для вдосконалення теоретико-методичних засад використання механізму державно-приватного партнерства у соціальній сфері національної економіки та розробки рекомендації щодо формування, практичного використання та подальшого поліпшення процесу його державного регулювання. Пропозиції щодо вдосконалення організаційно-економічних засад функціонування механізму партнерства враховано фахівцями Інституту економіки промисловості НАН України у ході виконання тематики досліджень за напрямами регулювання соціальної сфери економіки, соціально-економічних проблем виробництва та соціальної політики в сучасних умовах, вирішення регіональних проблем соціального розвитку, формування новітнього господарського механізму підприємництва і корпоративного управління (довідка № 127/к-135 від 05.05.2017 р.). Методологію організації моніторингу державно-приватного партнерства у соціальній сфері та проведення розмежувального розрахунку ефектів у рамках постійної співпраці сторін партнерства та окремих проектів на рівні регіональної (територіальної) інноваційної екосистеми, об'єднаних територіальних громад рекомендовано для поширення на діяльність організацій та установ соціального

сектору економіки Департаментом культури, туризму та культурної спадщини Кіровоградської обласної державної адміністрації (довідка №01-19-701/1 від 29 грудня 2017 р). Основні положення дисертації запроваджено у освітній процес Центральноукраїнського національного технічного університету під час викладання навчальних дисциплін “Корпоративне управління”, “Публічне адміністрування”, “Організація культурно-масових та громадських заходів”, “Організація діяльності в органах місцевого самоврядування”, “Державне та регіональне управління”, “Еволюція публічного управління”, “Неурядові організації в системі публічного управління” (довідка № 31-15/2327 від 29.12.2017 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертація є завершеним, самостійно виконаним дослідженням, у якому викладено авторський підхід щодо вдосконалення механізму регулювання державно-приватного партнерства в соціальній сфері у відповідності до потреб розвитку національної економіки України та громадянського суспільства. Наукові результати, висновки та рекомендації, які виносяться на захист, одержані автором самостійно. З наукових праць, опублікованих у співавторстві, у дисертації використано лише ті ідеї та положення, що належать дисертанту.

Апробація результатів дослідження. Основні положення дисертації доповідалися та обговорювалися на міжнародних науково-практичних конференціях: “Development strategy of science and education” (м. Намур, Бельгія, 30 березня 2017 р.), “Research: tendencies and prospects” (м. Мехіко, Мексика, 28 квітня 2017 р.), всеукраїнських науково-практичних конференціях: “Актуальні проблеми та перспективи розвитку маркетингового управління” (м. Київ, 4 листопада 2016 р.), “Ефективні моделі управління в сучасних умовах: теорія і практика” (м. Кіровоград, 10-11 червня 2016 р.), регіональній науково-практичній конференції “Кіровоградщина-2025: пріоритети і можливості розвитку” (м. Кропивницький, 7 червня 2017 р.).

Публікації. Основні результати дисертаційного дослідження опубліковані у 16 наукових працях обсягом 8,37 др. арк. (особисто автору належить 8 наукових праць обсягом 2,52 др. арк.), з них 6 статей – у наукових фахових виданнях України, 1 – у зарубіжному науковому виданні, 9 – в інших виданнях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить 287 сторінок (обсяг основного змісту роботи – 176 сторінок друкованого тексту), включає 47 таблиць, 25 рисунків, шість додатків. Список використаних джерел налічує 249 найменування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі “Теоретичні та методичні основи регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері економіки” здійснено узагальнення теоретичних основ функціонування соціальної сфери економіки, визначено класифікаційні ознаки моделей та форм її державного регулювання, класифіковано особливості регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері на етапах індустріального та постіндустріального розвитку

національної економіки, проведено аналіз джерел фінансування проектів партнерства стейкхолдерами інноваційних систем.

Контент-аналіз теоретичних основ регулювання соціальної сфери життєдіяльності локалізованих елементів постіндустріальної економіки надав можливість сформулювати визначення її сутності як віртуального квазікорпоративного об'єднання елементів соціально-побутової та соціально-культурної інфраструктури інформаційно-технологічного та гуманітарно-сервісного секторів економіки, які включено до матеріально-речового середовища регіональної інноваційної системи з метою відтворення індивіда як суспільної істоти.

Визначено, що регулювання соціальної сфери здійснюється засобами впливу на відносини інституційних суб'єктів – стейкхолдерів локальних інноваційних систем – з метою їхнього забезпечення суспільно значимими благами, кінцеве споживання яких відбувається на рівні домашніх господарств. Якщо в процесі регулювання постає необхідність тимчасового об'єднання ресурсів громади, приватного бізнесу, власників альтернативних джерел поповнення коштів фонду фінансування партнерства під орудою агрегатора (у особі органів виконавчої влади), то за умов постіндустріальної економіки це здійснюється у формі державно-приватного партнерства.

Отже, державно-приватне партнерство у соціальній сфері слід розуміти як процес об'єднання ресурсів державного та муніципального секторів, публічної сфери суспільного сектору змішаної національної економіки, балансування інтересів, віднаходження соціально-економічного компромісу між інституціональними партнерами для вирішення завдань демонополізації соціальної інфраструктури надання гарантованих та забезпечуваних державою обов'язкових соціальних послуг, залучення недержавних структур до вибіркового надання урегульованих державою змішаних громадських благ колективного використання.

Обґрунтовано доцільність визначення сутності механізму регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері економіки як упорядкованої системи заходів розпорядно-регулятивного впливу на комплекс взаємовигідних відносин між регіональними стейкхолдерами з питань перерозподілу повноважень, які на даний момент здійснюються переважно державними інституціями.

За підсумками реалізації системного підходу до аналізу варіантів регулювання інституціонального партнерства у соціальній сфері здійснено узагальнення міжнародної практики застосування традиційних форм співпраці стейкхолдерів регіональних інноваційних систем, їхнього симбіозу з можливостями запровадження креативних форм міжінституціонального партнерства.

Встановлено, що комплексне використання механізму регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері відбувається на рівні регіональних інноваційних систем – віртуальних кластерно-мережових структур у середовищі ринків, що глобально змінюються, призначенням окремих елементів яких є постійне генерування товарів та послуг соціальної спрямованості (рис. 1).

Головними засобами регулювання регіональних інноваційних систем виступає гнучке локальне координування в межах функціонування глобальних ринків, забезпечення стратегічної взаємодії незалежних робочих груп стейкхолдерів з суттєвою роллю неформальних зв'язків, особистих контактів у рамках технологічних платформ.

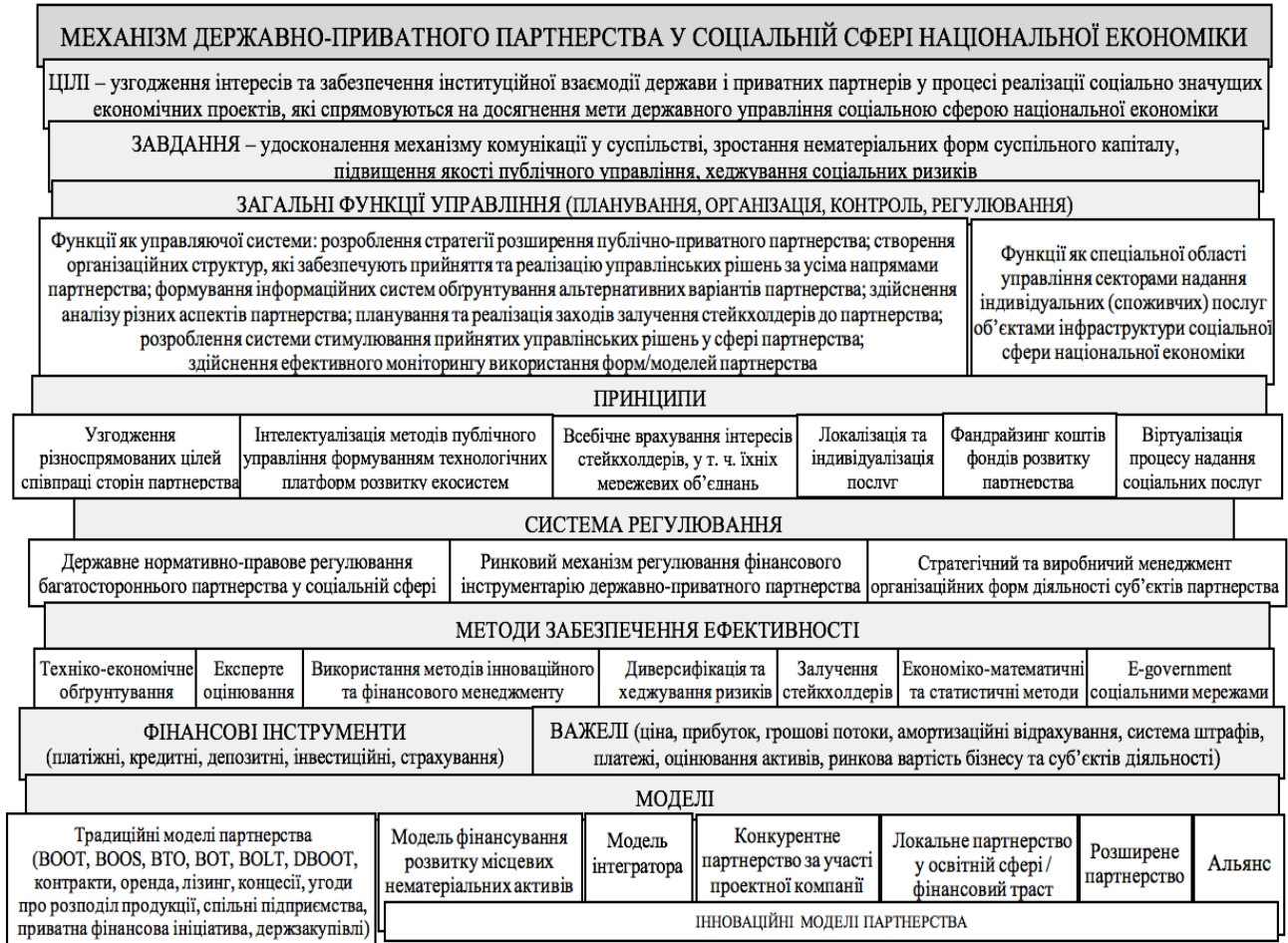

Рис. 1. Схема механізму державно-приватного партнерства у соціальній сфері

Джерело: розроблено автором

Доведено, що незважаючи на ідентичність прототипів моделей мережевих структур партнерства з аналогічними для виробничих та інфраструктурних проєктів реального сектору економіки, у соціальній сфері вони мають особливий статус. Він пов'язується з гуманістичним спрямуванням співпраці, налаштованістю на “м'яку” експансію позитивного досвіду, орієнтацією на стабільність, ефективність, забезпечення конкурентоспроможності цілісного середовища діяльності.

У другому розділі “Стан та тенденції регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері економіки” здійснено міжнародні порівняння досвіду регулювання проєктів державно-приватного партнерства, досліджено особливості його здійснення в окремих сегментах соціальної сфери національної економіки, проведено інтегральне оцінювання стану державного регулювання партнерства у регіонах України, сформульовано стратегічні заходи підвищення його ефективності для окремих груп регіонів.

Компаративний аналіз практики реалізації проектів державно-приватного партнерства за країнами світу засвідчив, що в цілому соціальна сфера розглядається органами державного регулювання у якості системоформуючого каркасу функціонування глобалізованих регіональних інноваційних систем.

Констатовано, що незначні обсяги та низький рівень ефективності змішаного інвестування розвитку соціальних комплексів інноваційних систем із залученням інституціональних акторів негативно впливають на позиціонування України в міжнародних рейтингах, характеризують її економіку як перехідну (табл. 1).

Таблиця 1

Міжнародні індекси та рейтинги, які враховують показники ефективності регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері України

Джерело	Індекс	Значення показника	Рік
Doing Business	Легкість ведення бізнесу	76/80 зі 190	2018/2017
National Brands	Національні бренди	59/68 зі 100	2016/2015
Legatum Prosperity	Процвітання	112 зі 149	2017
Global Competitiveness Index	Глобальна конкурентоспроможність	81 зі 137	2016
Social Progress Index	Соціального розвитку	64 зі 146	2018
Human Development Index	Людського розвитку	84 зі 188	2016
Global Innovation Index	Глобальний інновацій	43/50 зі 126	2018/2017
Inclusive Development Index	Інклюзивного розвитку	49 з 74	2018
Index of Economic Freedom	Економічної свободи	48,1/51,9 зі 100	2018/2017
Democracy Index	Демократії	83/86 зі 167	2017/2016

Джерело: складено автором

Протягом 2010-2017 рр. фактичні видатки соціального спрямування у складі сукупних витрат бюджетної системи України зросли з 240,6 млрд. грн. до 617,6 млрд. грн. Питома вага місцевих бюджетів, внаслідок структурного переформатування їхніх адміністраторів, збільшилась з 35,5% до 65,9%. Незважаючи на це, особливістю регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері залишається асигнування переважно за рахунок центрального бюджету, незначні обсяги залучення приватного капіталу, “прямі виплати з кишені” для домашніх господарств, відсутність страхових фондів та обов’язкової системи накопичення коштів для цілей інноваційного розвитку. Це не лише суттєво звужує сферу партнерських стосунків у поточному періоді, але унеможлиблює перехід до публічно-державного партнерства у майбутньому.

Проведене в роботі рейтингове інтегральне оцінювання результативності регулювання державно-приватного партнерства на мезоекономічному рівні здійснювалося за низкою компонент соціальної інфраструктури (табл. 2).

У результаті сформовано профіль кожного регіону шляхом ранжування за значеннями показників від 1-го до 25-го місця з подальшим обчисленням інтегрального місця в рейтингу (менше значення інтегрального показника відповідає вищому місцю регіону в рейтингу) за формулою:

$$I_R = (\sum I_1 \dots I_n) / n, \quad (1)$$

I_R – інтегральний показник, що визначає місце регіону в рейтингу;
 $I_1...I_n$ – місце регіону в рейтингу за показниками від 1-го до n -го;
 n – кількість показників, що характеризують відповідну складову.

Таблиця 2

**Результати рейтингового інтегрального оцінювання результативності
регулювання державно-приватного партнерства за регіонами
України у 2017 р.**

	Рейтинг	ОСВ	ОЗ	КСТ	СЗ	ЖКГ	ТЗ	ТХП
Вінницька	9	7	16	4	7	24	10	12
Волинська	14	4	21	22	22	17	7	8
Дніпропетровська	4	10	8	12	12	2	8	2
Донецька	23	24	24	24	2	8	15	24
Житомирська	15	2	15	17	15	25	18	10
Закарпатська	24	23	20	23	25	7	21	17
Запорізька	6	19	5	14	4	5	14	6
Івано-Франківська	17	15	13	10	13	13	20	21
Київська	8	22	22	16	8	3	4	1
Кіровоградська	18	11	6	15	19	20	22	15
Луганська	25	25	25	25	5	16	25	25
Львівська	2	13	14	2	1	6	3	3
Миколаївська	7	12	23	11	3	9	5	11
Одеська	5	9	19	5	16	10	2	5
Полтавська	10	17	3	8	17	15	13	9
Рівненська	22	14	17	20	9	23	12	23
Сумська	20	20	2	18	21	14	19	19
Тернопільська	13	3	9	13	18	12	23	22
Харківська	3	6	4	7	20	1	6	7
Херсонська	19	8	18	19	24	11	11	20
Хмельницька	16	21	11	3	14	18	17	18
Черкаська	12	16	10	9	11	19	9	16
Чернівецька	21	1	12	21	23	22	24	14
Чернігівська	11	18	7	1	10	21	16	13
м. Київ	1	5	1	6	6	4	1	4

Примітки: ОСВ – освіта; ОЗ – охорона здоров'я; КСТ – культура, спорт і туризм; СЗ – соціальне забезпечення; ЖКГ – житлово-комунальне господарство; ТЗ – транспорт і зв'язок; ТХП – торгівля, харчування, послуги.

- найнижчі місця в рейтингу (5 місць);
- середні місця в рейтингу;
- топ-5 найвищих місць у рейтингу.

Джерело: розраховано автором

За результатами рейтингового інтегрального оцінювання результативності регулювання державно-приватного партнерства за регіонами України у 2017 році констатовано, що найвищі місця в загальному рейтингу займають м. Київ, Львівська, Харківська, Дніпропетровська, Одеська області, натомість найнижчі – Чернівецька, Рівненська, Донецька, Закарпатська, Луганська області. Сформовані профілі для кожного регіону у розрізі складових дозволяють визначити поточні потреби у вдосконаленні регулювання “найслабкіших” для конкретної території компонент соціальної інфраструктури, а також довгострокові стратегічні заходи, спрямовані на розвиток “сильних сторін”.

У третьому розділі “Організаційно-методичне забезпечення напрямів підвищення ефективності функціонування механізму регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері” обґрунтовано стратегічні напрями підвищення ефективності регулювання розвитку соціальної сфери, напрями імплементації вимог функціонування постіндустріальної економіки у процесі удосконалення механізму державно-приватного партнерства, деталізовано процедури бенчмаркінгу та моніторингу рівня ефективності використання моделей партнерства та розмежування ефекту від участі у ньому стейкхолдерів регіональних інноваційних екосистем.

Стратегічним напрямом підвищення ефективності регулювання соціальної сфери визначено імплементацію до складу елементів механізму регулювання державно-приватного партнерства модернізованих вимог, формування яких відбувається під впливом особливостей адаптування інституційними акторами реалій участі у формуванні глобальних ланцюгів вартості як матеріальної основи соціального розвитку, що відбувається паралельно до процесів локалізації процесів надання індивідуалізованих соціально значимих послуг у “користувацькому дизайні” в межах функціонування глокальних (глобально-локалізованих) інноваційних екосистем.

Стратегічною запорукою ефективного партнерства у соціальній сфері визнано генерування інноваційних фінансових моделей проектів у послідовності, яку наведено на рис. 2.

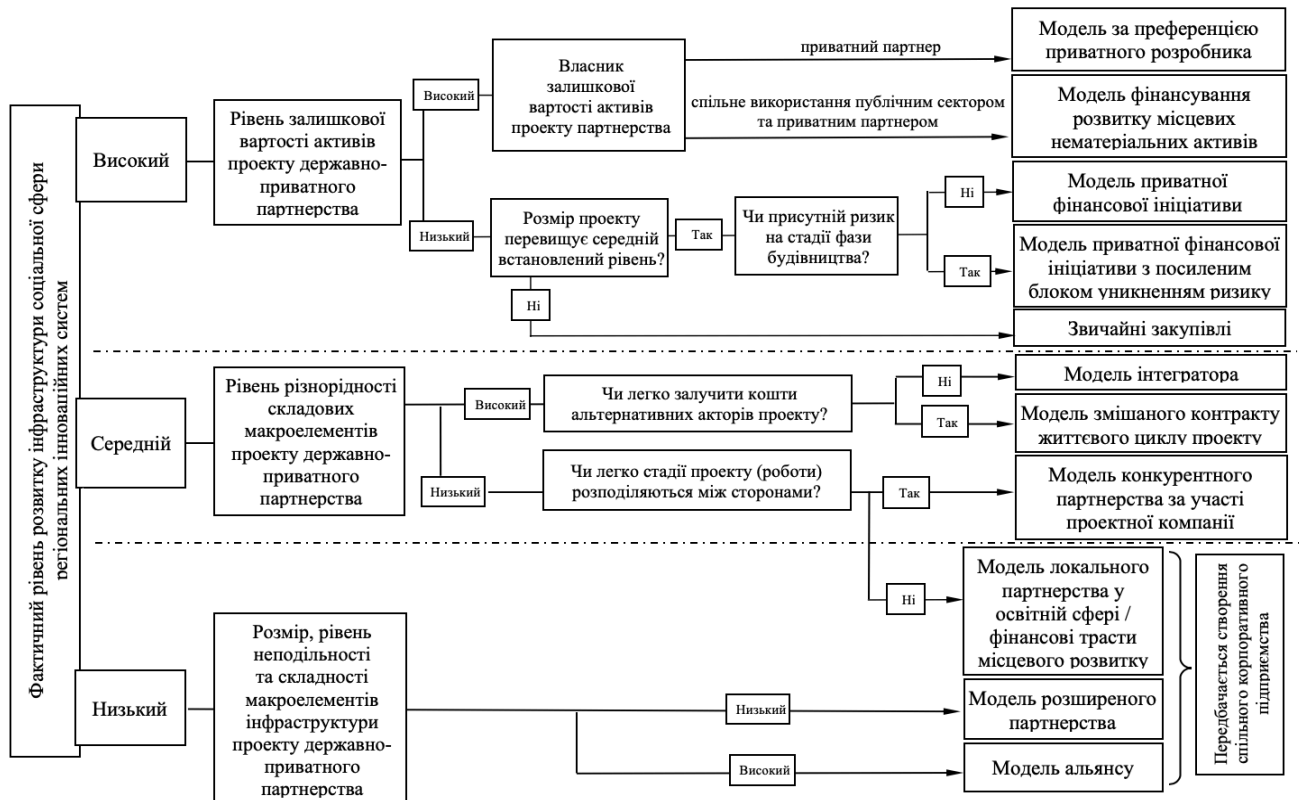

Рис. 2. Алгоритм обрання моделі партнерства у процесі формування інфраструктури соціальної сфери регіональної інноваційної системи

Джерело: розроблено автором

Розроблений з врахуванням стандартів вітчизняного законодавства у сфері партнерства й тенденцій оновлення моделей фінансування запропонований у

роботі інноваційний “змішаний контракт життєвого циклу” проекту державно-приватного партнерства у соціальній сфері, на відміну від моделі традиційного контракту, передбачає його поєднання з “мікстом структурних та інвестиційних фондів”, застосування яких є пріоритетним у ЄС протягом програмного періоду до 2020 рр.

Залучення стейкхолдерів – груп фізичних та юридичних осіб, які спричиняють вплив на товари/послуги соціального характеру, а також пов’язану з цим діяльність – запропоновано здійснювати на основі послідовної реалізації комплексу прийомів стратегічного та оперативного регулювання процесами спільного дизайну проекту, співпраці у ході його практичної реалізації, поширення позитивних результатів та просування досягнутих ефектів.

Особливу увагу приділено участі стейкхолдерів екосистем у формуванні регіональних технологічних платформ. В першу чергу, це стосується систем охорони здоров’я та вищої освіти як найбільш відкритих до інноваційних методів оновлення.

Аргументовано доцільність доповнення розрахунку показників ефективності реалізованих проектів державно-приватного партнерства у соціальній сфері оцінними процедурами на стадіях обґрунтування, поточної реалізації, підсумкового аналізу проектів партнерства (рис. 3).

Рис. 3. Показники оцінювання ефективності проектів державно-приватного партнерства у соціальній сфері інноваційної системи

Джерело: розроблено автором

Перелік показників може суттєво розширюватись для випадків реалізації проектів партнерства у конкретних сегментах соціальної сфери регіональних інноваційних екосистем при формуванні комунікативних технологічних платформ. При цьому враховується, що ефективність формується у результаті двоєдиного процесу – на стадії створення достатньої кількості суб'єктів діяльності, пізніше – на стадії забезпечення стабільно високого рівня їхньої інноваційної активності.

ВИСНОВКИ

У дисертаційній роботі наведено теоретичне узагальнення та вирішення актуальної науково-прикладної проблеми, що полягає у розробці теоретичних положень, методичних підходів та науково-практичних рекомендації стосовно вдосконалення організаційно-економічного механізму регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері економіки України. За результатами дисертаційного дослідження зроблено такі висновки:

1. Регулювання державно-приватного партнерства є ключовим напрямом запровадження системи заходів управлінського впливу органів виконавчої влади на комплекс партнерських комерційних відносин між представниками влади, бізнесу, публічного сектору суспільства, місцевих громад з приводу перерозподілу повноважень у сфері формування інноваційної інфраструктури колективного користування, виробництва суспільно значимих товарів та послуг, які на даний момент перебувають у монополії держави. Регулювання передбачає коригування владними органами широкого спектру питань передавання відповідальності, уникнення критичних ризиків, ефективного фінансового забезпечення, практичного втілення, залучення до управління та розподілу прибутку стейкхолдерів регіональних інноваційних систем на засадах рівності, відкритості, недискримінації, змагальності, забезпечення інтегральної ефективності, мінімізації ризиків та витрат.

2. Дослідження міжнародної практики регулювання соціальної сфери об'єднаних глобальними виробничо-логістичними та інформаційними мережами регіональних інноваційних систем в умовах становлення постіндустріальної економіки дозволило обґрунтувати висновки про практичну безальтернативність застосуванню моделей державно-приватного партнерства у сфері надання громадських благ колективного користування. При цьому повне та якісне задоволення попиту на послуги індивідуального дизайну засобами партнерської співпраці здійснюється в рамках реалізації загальнонаціональної інноваційної моделі регулювання соціальної сфери на регіональному рівні.

3. Проведений аналіз моделей державно-приватного партнерства, які пов'язуються з національними особливостями здійснення процесів постачання товарів/послуг та управлінням контрактами, підготовки об'єктів до експлуатації “під ключ”, лізингу, концесії, приватної фінансової ініціативи, дав змогу виокремити їхні ключові складові елементи, які передбачають врахування притаманних об'єкту цілей використання, функцій, принципів, методів, прийомів, інструментів і форм, що в сукупності покладаються у якості методичної основи розроблення організаційно-економічного механізму регулювання соціальної

сфери, формування високої якості соціального середовища, в кінцевому підсумку – якості життя в умовах становлення постіндустріальної економіки.

4. Встановлено, що рівень результативності регулювання державно-приватного партнерства суттєво варіюється у розрізі компонент соціальної інфраструктури за регіонами України. Проведене комплексне рейтингове оцінювання дозволило визначити найбільш проблемні складові соціальної інфраструктури у територіальному вимірі та стратегічні орієнтири, спрямовані на забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів у довгостроковій перспективі.

5. Сформульовані у роботі стратегічні напрями використання механізму регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері передбачають його постійне оновлення з метою імплементації до складу елементів регулювання модернізованих вимог, формування яких відбувається з врахуванням траєкторій розгортання інноваційних соціальних технологій. Державне регулювання інноваційним розвитком публічного управління передбачає запровадження інституціонально-структурних, правових, інноваційно-технологічних, науково-інтелектуальних рішень, які співвідносяться з організаційними, концептуальними інноваціями, новітніми управлінськими технологіями.

6. Встановлено, що у повній мірі відповідає сучасним вимогам регулювання соціальної сфери України засобами державно-приватного партнерства така конфігурація послідовності його етапів, яка всебічно враховує місця дислокації стейкхолдерів та відповідні їм категорії ризиків реалізації проектів – розвитку, спонсорування, перевищення вартості, затягування тривалості здійснення, несвоєчасного постачання товарів/послуг, експлуатаційного, недостатнього попиту та зниження очікуваних доходів, зміни макроекономічних умов реалізації, неповернення капіталу (неотримання прибутків), форс-мажору, конфлікту інтересів. Усунення загроз, уточнення місць їхньої дислокації, розроблення деталізованих карт запобігання (послаблення), може бути здійснено на основі комплексу заходів техніко-економічного обґрунтування, юридичної експертизи, аудиту трансакційного ціноутворення, використання нефінансових критеріїв оцінювання приватних партнерів, тайм-менеджменту, інжинірингової експертизи, управління компетенціями, операційного менеджменту, менеджменту надзвичайних ситуацій, фінансового інжинірингу, управління рамковими угодами, запобігання непередбачуваного впливу зовнішніх ризиків та форс-мажору, управління змінами.

7. Розроблено методичний підхід до формування розширеного переліку показників оцінювання результативності державно-приватного партнерства у соціальній сфері. Розрахунки бюджетної, соціальної, фінансової ефективності, техніко-економічний аналіз ризиків конкуруючих варіантів проектів доповнено оцінними процедурами на стадіях практичної реалізації, а також їхнього завершення. Систему показників приведено у відповідність до вимог міжнародних стандартів фінансування проектів, забезпечення належного рівня прозорості, ефективності надання послуг (виробництва товарів), гнучкості сервісу, запобігання ризикам, фінансування можливих боргових зобов'язань у майбутньому, визначення комплексної цінності послуг для користувачів. Перелік показників задовольняє вимогам одночасного здійснення контролю цільових параметрів

проектів сторонами партнерства, періодичної перевірки потреби у регулюючому впливі, повноти досягнення очікуваного рівня показників суспільного, комерційного та бюджетного ефектів співпраці.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті у наукових фахових виданнях України, які включено до міжнародних наукометричних баз даних

1. Nabulsi H. Maximizing the value of entities of the region in the implementation of public-private partnerships / Y.V. Malakhovsky, H. Nabulsi // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія “Міжнародні економічні відносини та світове господарство”. – 2015. – Вип. 5. – С. 94-99. Включено до Index Copernicus (заг. обсяг 0,88 друк. арк., особисто автору належить 0,49 друк. арк.). *Особистий внесок здобувача: розроблено прийоми розрахунку оцінних показників розвитку господарського комплексу регіону за концепцією нарощування економічної вартості у процесі реалізації угод державно-приватного партнерства у соціальній сфері реального сектору економіки.*

2. Набулсі Х. Стратегія розвитку моделей регулювання державно-приватного партнерства [Електронний ресурс] / Х. Набулсі // Ефективна економіка. – 2016. – №9. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5616> Включено до Ulrich's Periodicals Directory, ResearchBib (Academic Resource Index), Central and Eastern European Online Library (CEEOL) (0,69 друк. арк.).

3. Nabulsi H. Modern approaches to regulation of public-private partnership / H. Nabulsi // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки: [зб. наук. пр.]. – Кропивницький: КНТУ, 2016. – Вип. 30. – С. 286-296. Включено до Ulrich's Periodicals Directory, ResearchBib (Academic Resource Index), Central and Eastern European Online Library (CEEOL) (1,47 друк. арк.).

4. Набулсі Х. Сучасні модифікації моделі державно-приватного партнерства PF2 / Х. Набулсі // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія “Міжнародні економічні відносини та світове господарство”. – Ужгород: ДВНЗ “Ужгородський національний університет”, 2017. – Вип. 12. – Ч. 2. – С. 34-38. Включено до Index Copernicus (0,51 друк. арк.).

Статті у наукових фахових виданнях України

5. Nabulsi H. The analytic framework regulating the efficiency of the public health system / Y. Malakhovsky, H. Nabulsi // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки: [зб. наук. пр.]. – 2014. – № 25. – С. 59-63. (заг. обсяг 0,53 друк. арк., особисто автору належить 0,4 друк. арк.). *Особистий внесок здобувача: розроблено методіку реалізації аналітичного потенціалу показників розрахунку ефективності витрат по запобіганню захворювань населення у процесі реалізації договорів державно-приватного партнерства у сфері охорони здоров'я.*

6. Набулсі Х. Національні особливості сучасних моделей державно-приватного партнерства / Х. Набулсі // Економічний вісник Запорізької державної

інженерної академії. – Запоріжжя: ЗДІА, 2017. – Вип. 2-1 (08). – С. 58-63 (0,73 др. арк.).

Статті у наукових періодичних виданнях інших держав

7. Nabulsi H. Consolidated Accounts for Measuring the Result of Public-Private Partnerships [Електронний ресурс] / Malachovsky Y., Nabulsi H., Vasilenko D. // International Journal of Science Commerce and Humanities (Велика Британія). – 2016. – Vol. No 4. – No 1. – P. 57-71. Режим доступу: http://www.ijsch.com/journaluk/images/frontImages/Consolidated_Accounts_for_Measuring_the_Result_of_Public-Private_Partnerships.pdf (включено до British Library Google Scholar, Google Scholar, Index Copernicus, SCIRUS, ProQuest, New Jour, Eric Reviewing, Directory of Research Journals indexing (DRJI) (заг. обсяг 0,88 друк. арк., особисто автору належить 0,54 друк. арк.) Особистий внесок автора: здійснено розрахунки потенційного обсягу залучення коштів інституційних установ з метою запровадження відносин державно-приватного партнерства у соціальній сфері регіональної економіки.

Публікації в інших виданнях

8. Набулси Х. К вопросу о социальной ответственности бизнеса / Х. Набулси // Людина, бізнес, держава: реалії та перспективи соціально-економічного та інноваційного розвитку: збірник доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кіровоград, 17 квітня 2014 р.). – КНТУ. – Кіровоград: КОД, 2014. – С. 150-151 (0,19 друк. арк.).

9. Набулсі Х. Моделі управління мезофінансовими потоками державно-приватного партнерства на регіональному рівні / Ю.В. Малаховський, Х. Набулсі // Ефективні моделі управління в сучасних умовах: теорія і практика: збірник доповідей учасників Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Кіровоград, 17 квітня 2015 р.). – Кіровоград: Ексклюзив-Систем, 2015. – С. 39-42 (заг. обсяг 0,13 друк. арк., особисто автору належить 0,1 друк. арк.). Особистий внесок здобувача: визначено фінансові особливості реалізації угод державно-приватного партнерства на місцевому рівні.

10. Nabulsi H. Privatization and the Lebanese economy recovery / H. Nabulsi // Ефективні моделі управління в сучасних умовах: теорія і практика: збірник тез доповідей Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кіровоград, 10-11 червня 2016 р.). – Кіровоград: Ексклюзив-Систем, 2016. – С. 76-79 (0,21 друк. арк.).

11. Nabulsi H. Some results of the research on mechanism of regulation of public-private partnership in Ukraine / H. Nabulsi // Актуальні проблеми та перспективи розвитку маркетингового управління: тези доповідей IV Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів (м. Київ, 4 листопада 2016 р.). – Київ: КНУТД, 2016. – С. 79-81 (0,21 друк. арк.).

12. Nabulsi H. Theoretical and practical basis for improving the mechanism of public-private partnership / Y.V. Malakhovsky, H. Nabulsi // Development strategy of science and education: Collection of science articles. – Fidelite editions, Namur, Belgique, 2017. – p. 235-239. Включено до Російського індексу наукового цитування Science Index. (заг. обсяг 0,19 друк. арк., особисто автору належить 0,11 друк. арк.). Особистий внесок здобувача: визначено перелік показників оцінювання

ефективності реалізації проектів державно-приватного партнерства на регіональному рівні.

13. Nabulsi H. Features of models of national public-private partnership / Y.V. Malakhovsky, H. Nabulsi // Research: tendencies and prospects: Collection of science articles. – Editorial Arane, S.A. de C.V., Mexico City, Mexico, 2017. – p. 32-36. Включено до Російського індексу наукового цитування Science Index. (заг. обсяг 0,21 друк. арк., особисто автору належить 0,12 друк. арк.). *Особистий внесок здобувача: досліджено особливості застосування моделей державно-приватного партнерства в азійських країнах з розвинутою ринковою економікою.*

14. Набулсі Х. Досвід організації державно-приватного партнерства у соціальному секторі економіки / Х. Набулсі // Кіровоградщина – 2025: пріоритети і можливості розвитку (Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.). (м. Кропивницький, 7 червня 2017 р.) – Кропивницький: ЦНТУ, 2017. – С. 85-87 (0,23 друк. арк.).

15. Nabulsi H. Public-private partnership and financing of the innovative-oriented structures in Ukraine / Filstein L.M., Yu.V. Malakhovskyi, H. Nabulsi // Science and Society: Collection of science articles. – Edizioni Magi, Roma, Italy, 2017. – p. 52-56. Включено до Російського індексу наукового цитування Science Index (РФ), є доступним для цитування ресурсом Conference Proceedings Citation Index – Social Sciences & Humanities (CPCI-SSH) мережі Web of Science Core Collection бази даних Thomson Reuters (заг. обсяг 0,30 друк. арк., особисто автору належить 0,18 друк. арк.). *Особистий внесок здобувача: досліджено особливості застосування моделей державно-приватного партнерства у процесі організації діяльності регіональних інноваційно-орієнтованих структур кластерного типу.*

16. Nabulsi H. Features of financing of the innovative-oriented structures using mechanisms of the public-private partnership / Y.V. Malakhovskyi, H. Nabulsi, I.M. Savitska // The Visegrad Four – Ukrainian dimension. Integration – step by step: Collective monograph. – Baltija Publishing, Riga, Latvia, 2017. – p. 106-118. (заг. обсяг 1,01 друк. арк., особисто автору належить 0,58 друк. арк.). *Особистий внесок здобувача: розроблено фінансову модель процесу формування регіональних інноваційно-орієнтованих структур кластерного типу.*

АНОТАЦІЯ

Набулсі Х. Механізм регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері. – На правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 – економіка та управління національним господарством. – Центральнотраїнський національний технічний університет МОН України, Кропивницький, 2018.

Дисертацію присвячено науково-теоретичному обґрунтуванню методичних основ і практичних рекомендацій щодо вдосконалення механізму регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері на макро- та мезоекономічному рівнях економіки України. У роботі розкрито теоретичний базис використання механізму державно-приватного партнерства у соціальній сфері економіки. Визначено особливості форм і моделей регулювання соціальної сфери засобами державно-приватного партнерства, напрями та пріоритети його

використання у процесі реалізації соціальних проектів з метою динамізації розвитку регіональних інноваційних екосистем. Проведено компаративний аналіз особливостей регулювання соціальної сфери засобами державно-приватного партнерства у контексті міжнародних порівнянь. Здійснено інтегральне оцінювання результативності регулювання державно-приватного партнерства на мезоекономічному рівні України у розрізі компонент та блоків показників.

У дисертації запропоновано стратегічні орієнтири підвищення ефективності регулювання державно-приватного партнерства у соціальної сфері України. Автором розроблено методичні підходи щодо модернізації механізму регулювання державно-приватного партнерства у соціальній сфері національної економіки та його імплементації до процесу самоорганізації та самоврядування регіональних інноваційних екосистем. В роботі обґрунтовано систему показників моніторингу результативності державно-приватного партнерства в умовах розширення участі у ньому інституціональних стейкхолдерів соціальної сфери.

Ключові слова: державно-приватне партнерство, механізм регулювання, соціальна сфера, ефективність, стратегія, інноваційні екосистеми.

АННОТАЦІЯ

Набулси Х. Механізм регулювання державно-частного партнерства в соціальній сфері. – На правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.00.03 – экономика и управление национальным хозяйством. – Центральноукраинский национальный технический университет МОН Украины, Кропивницкий, 2018.

Диссертация посвящена научно-теоретическому обоснованию методических основ и практических рекомендаций по совершенствованию механизма регулирования государственно-частного партнерства в социальной сфере на макро- и мезоэкономических уровнях экономики Украины. В работе раскрыт теоретический базис использования механизма государственно-частного партнерства в социальной сфере экономики. Определены особенности форм и моделей регулирования социальной сферы средствами государственно-частного партнерства, направления и приоритеты его использования в процессе реализации социальных проектов с целью динамизации развития региональных инновационных экосистем. Проведен компаративный анализ особенностей регулирования социальной сферы средствами государственно-частного партнерства в контексте международных сравнений. Осуществлено интегральное оценивание результативности регулирования государственно-частного партнерства на мезоэкономических уровне Украины в разрезе компонент и блоков показателей.

В диссертации предложены стратегические ориентиры повышения эффективности регулирования государственно-частного партнерства в социальной сфере Украины. Автором разработаны методические подходы к модернизации механизма регулирования государственно-частного партнерства в социальной сфере национальной экономики и его встраивания в процесс самоорганизации и самоуправления региональных инновационных экосистем.

В работе обоснована система показателей мониторинга результативности государственно-частного партнерства в условиях расширения участия в нем институциональных стейкхолдеров социальной сферы.

Ключевые слова: государственно-частное партнерство, механизм регулирования, социальная сфера, эффективность, стратегия, инновационные экосистемы.

ANNOTATION

Nabulsi H. The mechanism of regulation of public-private partnership in the social sphere. – Manuscript Copyright.

Thesis for obtaining of Candidate of Economic Sciences Degree on specialty 08.00.03 – Economics and Management of National Economy. – Central Ukrainian National Technical University Ministry of Education and Science of Ukraine, Kropyvnytskyi, 2018.

The thesis is devoted to the scientific and theoretical substantiation of the methodical bases and practical recommendations for the improving the mechanism of regulation of public-private partnership in the social sphere at the macro- and mesoeconomic levels of the Ukrainian economy.

The theoretical basis of using the mechanism of public-private partnership in the social sphere of the economy is disclosed in the thesis. The peculiarities of forms and models of regulation of social sphere by the means of public-private partnership, the directions and priorities of it using in the process of realization the social projects with the purpose of dynamization of development the regional innovative ecosystems are determined. The comparative analysis of the peculiarities of regulation the social sphere by the means of public-private partnership in the context of international comparisons is conducted. An integral evaluation of the effectiveness of regulation of public-private partnership at the mesoeconomic level of Ukraine in terms of components of social infrastructure (education, health care, culture, sport and tourism, social welfare, housing and communal services, transport infrastructure and communications, trading, catering and consumer services) is carried out, which allows, based on the forming of the profile of each region, differentially to identify not only the current needs, are aimed on the solving the urgent problems of the territories, but also the strategic guidelines of for their development, are aimed on the improving the quality of population's life of the regions and increasing the competitiveness of the economy in the long term.

The essence of the concept of “public-private partnership in the social sphere of the economy” is defined, which is considered as an effective model of the project association of financial and organizational resources of stakeholders. In the course of such an association, satisfaction of an expanded range of social needs of the population and an increase in the level of their satisfaction through the growth of production of goods and the provision of social services as a material condition for the reproduction of the ability of each individual for a long time to act as a creative element of innovation systems is ensured. At the same time, flexible consideration is given to the peculiarities of the functioning of the humanitarian service sector of the post-industrial knowledge economy, which results in an improvement in the quality of human resources and qualifications of

the workforce, an effective social dialogue in society, reduction of migration, improved quality of life, increased business structures and deductions to budgets of all levels.

National models of public-private partnership in the humanitarian sphere of liberal, paternalistic, egalitarian, social-market types of regulation of social policy are systematized in a set of signs of willingness to use traditional and generating innovative partnership models. The use of models implies a comprehensive consideration of the degree of state participation in implementing the principles of social policy, the level of industrial development of the national economy, the nature of the relationship between social and economic policies of the state, the ratio of the processes of integration and fragmentation of social protection, the level of involvement of stakeholders.

It is proved that the purpose of the mechanism of regulation of public-private partnership in the social sphere is to enrich the spectrum and increase the level of quality of meeting the socio-political needs of material carriers of human capital. The latter is achieved by increasing the personal potential of increasing the level of productivity, labor mobility, the value of life time. At the heart of the process is the effective functioning of the regulatory framework governing subsectors of social needs by means of public-public partnership, heavy deployment of technology platforms of stakeholder cooperation of regional innovation ecosystems, diversification of sources and mobilization of funds, implementation of marketing mechanisms and supply channels to users of social services of the highest quality.

In the thesis the strategic guidelines of improving the effectiveness of regulation of public-private partnership in the Ukraine's social sphere are proposed. The methodological approaches to the modernization of the mechanism of regulation of public-private partnership in the social sphere of the national economy and its implementation into the process of self-organization and self-governance of regional innovative ecosystems are developed by the author. The list of regulatory institutional, structural, legal, innovative-technological, scientific-intellectual decisions of the bodies of executive authorities, which are correlated with the organizational, conceptual innovations, innovations in the field of regulation's technology of the social project management is substantiated. In the thesis the system of indicators of monitoring of the effectiveness of public-private partnership in the conditions of expanding the participation in it the institutional stakeholders in the social sphere are substantiated.

Keywords: public-private partnership, mechanism of regulation, social sphere, effectiveness, strategy, innovative ecosystems.

Підписано до друку 29.08.18. Формат 60 × 84 1/16. Папір офсет
Друк різнограф. Ум. др. арк. 0,99. Тираж 100 прим. Зам. № 0255

Свідоцтво держ. реєстру ДК № 4470 від 17.01.2013 р.
ПП “Ексклюзив-Систем”
м. Кропивницький, вул. Шевченка, 25
Тел.: 0522-24-35-53